

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคอนอุมรวัว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 22 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 5 ชนิด ดังนี้

1. มัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. แบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดีย
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ
4. แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ
5. แบบวัดความพึงพอใจ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างและการหาคุณภาพมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

มัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1.1 ขั้นวิเคราะห์

1.1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ศึกษาหลักการ วิธีการ ทฤษฎี และเทคนิควิธีสร้างมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ จากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 การกำหนดกลุ่มผู้เรียน โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้เรียนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคอนอุมรวุ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 22 คน

1.1.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาย่อย กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

1.1.4 นำผลการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์ และเนื้อหาย่อยไปให้ ผศ.ดร.พิศุทธา อารีราษฎร์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจ พร้อมเสนอแนะ

1.1.5 ผู้วิจัยปรับเนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์และเนื้อหาย่อยตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและจากการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ทำให้สามารถกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่นำมาจัดทำมัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ						
		ผลสัมฤทธิ์				ทักษะการคิด		
		รู้	จำ	ใจ	วิ	สำคัญ	สัมพันธ์	หลักการ
ความหมายของ การย่อยอาหาร	1. บอกความหมายของ การย่อยอาหารได้	1						1
ความสำคัญของ การย่อยอาหาร	2. บอกความสำคัญ ของ การย่อยอาหารได้	1				2		
อวัยวะที่สำคัญใน ระบบย่อยอาหาร	3. บอกอวัยวะที่สำคัญ ในระบบย่อยอาหารได้	1					2	
หน้าที่ของอวัยวะ ในระบบย่อยอาหาร	4. บอกหน้าที่ของ อวัยวะในระบบย่อย อาหารได้	1			1	1		1
การทำงานของ อวัยวะในระบบ ย่อยอาหาร	5. อธิบายการทำงานของ อวัยวะในระบบ ย่อยอาหารได้	3	3		1		1	
วิธีการหรือแนวทาง ในการดูแลรักษา อวัยวะในระบบ ย่อยอาหาร	6. เสนอแนวทางใน การดูแลรักษาอวัยวะ ในระบบย่อยอาหารได้	3	3	2	1			2
รวม		9	6	2	3	3	3	4
รวมแบบทดสอบ		20				10		

1.2 ขั้นตอนออกแบบ

ผู้วิจัยได้ออกแบบมัลติมีเดีย เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยนำแนวคิด และ
 หลักการสร้างมัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ มาใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบ
 โดยพิจารณาถึงคุณสมบัติของสื่อ นำมาออกแบบสร้างมัลติมีเดียที่พัฒนาตามทฤษฎี
 คอนสตรัคติวิสต์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีหลักการ และองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1.2.1 ออกแบบโครงสร้างมัลติมีเดีย ได้ดำเนินการออกแบบตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ มาใช้เป็นพื้นฐาน โดยมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้นมีโครงสร้าง ดังนี้

1) สถานการณ์ปัญหา สร้างขึ้นโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทในการร่วมอยู่ในสถานการณ์ปัญหานั้น ๆ และกระตุ้นให้ผู้เรียนจะต้องร่วมกันแก้ปัญหาตามภารกิจที่กำหนดให้ ซึ่งจะมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ นักเรียนจะได้ฝึก การคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองหาเหตุผลและวิธีการในการค้นหาคำตอบจาก ธนาครข้อมูล การอภิปรายภายในกลุ่ม การอภิปรายระหว่างกลุ่ม

2) ภารกิจ เป็นตัวกำหนดและระบุว่าผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร หรือ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร

3) ธนาครข้อมูล เป็นแหล่งนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่หลากหลาย มีทั้งที่เป็นข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว โดยเนื้อหาที่นำมาใช้ในการออกแบบได้สรุปใจความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

4) เกร็ดความรู้ เป็นเป็นเรื่องน่ารู้ เคสลับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในระบบย่อยอาหาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้มากยิ่งขึ้น

5) ฐานความช่วยเหลือ เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนที่อยู่ต่ำกว่า เกิดแนวคิดในการค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบฐานความช่วยเหลือเป็น 4 รูปแบบตามหลักการของฮานาฟิน ประกอบด้วย 1) ฐานความช่วยเหลือการสร้างความคิดรวบยอด 2) ฐานความช่วยเหลือเกี่ยวกับการคิด 3) ฐานความช่วยเหลือกระบวนการ 4) ฐานความช่วยเหลือด้านกลยุทธ์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนขยายแนวคิดเมื่อพบปัญหา และสามารถค้นหาคำตอบที่ถูกต้องได้

6) เกม มีไว้สำหรับให้นักเรียนได้เข้าไปผ่อนคลายเมื่อพบปัญหาในการศึกษามัลติมีเดียและไม่สามารถแก้ปัญหาได้

1.2.2 ออกแบบมัลติมีเดีย ผู้วิจัยได้ออกแบบมัลติมีเดียโดยกำหนดเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้เรื่องระบบย่อยอาหาร โดยแบ่งเป็นเนื้อหาย่อย ดังนี้

- 1) ความหมายของการย่อยอาหาร
- 2) ความสำคัญของการย่อยอาหาร
- 3) อวัยวะที่สำคัญในระบบย่อยอาหาร
- 4) หน้าที่ของอวัยวะในระบบย่อยอาหาร
- 5) การทำงานของอวัยวะในระบบย่อยอาหาร
- 6) วิธีการหรือแนวทางในการดูแลรักษาอวัยวะในระบบย่อยอาหาร

1.2.3 ออกแบบจอภาพ ผู้วิจัยได้ออกแบบจอภาพประกอบด้วยสี่พื้นหลัง
คำแนะนำมัลติมีเดีย จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เมนูสถานการณ์
ปัญหา เมนูธนาคารข้อมูล เกร็ดความรู้ เมนูฐานความช่วยเหลือ เมนูบันเทิงและเกม

1.2.4 เขียนบทดำเนินเรื่อง โดยการจัดลำดับในการศึกษาได้แก่ ศึกษา
คำแนะนำมัลติมีเดีย ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้นเข้าไป
ศึกษามัลติมีเดียตามลำดับ ดังนี้

- 1) ศึกษาสถานการณ์ปัญหา
- 2) ร่วมมือแก้ปัญหาตามภารกิจที่กำหนด
- 3) ศึกษาหาความรู้จากธนาคารข้อมูล
- 4) ค้นคว้าหาวิธีการแก้ปัญหาโดยการใช้ฐานความช่วยเหลือ
- 5) ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากเกร็ดความรู้
- 6) ผ่อนคลายความเครียดจากเกม
- 7) ทำแบบทดสอบหลังเรียน

1.2.5 นำบทดำเนินเรื่องไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
มัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และด้านการจัดการมัลติมีเดีย เพื่อขอคำแนะนำ และ
แก้ไขปรับปรุง

1.3 ชั้นพัฒนา

ผู้วิจัยได้พัฒนามัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูปตกแต่งรูปภาพประกอบ จัดทำสกริปเสียง หาภาพประกอบ จัดลำดับการนำเสนอ
โดยจัดทำที่ละส่วน ได้แก่ สถานการณ์ปัญหา ภารกิจ ธนาคารข้อมูล เกร็ดความรู้
ฐานความช่วยเหลือ เกม แบบทดสอบ และข้อมูลผู้จัดทำ เมื่อทำแต่ละส่วนเสร็จแล้วนำมา
รวมกัน ตรวจสอบการทำงานของมัลติมีเดีย

1.4 ชั้นทดลองใช้

1.4.1 ทำการทดลองรายบุคคล(One to one testing)โดยนำไปทดลองใช้กับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุศหล้าวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีสิ่งแวดล้อมและบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2552 วันที่ 25 พฤษภาคม 2552 จำนวน 3 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)
โดยการจับสลากจากกลุ่มผู้เรียนที่มีระดับผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับละ 1 คน

ใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และ ข้อบกพร่องของมัลติมีเดีย ด้านเนื้อหา ความสมบูรณ์ของโปรแกรม ขนาดตัวอักษร สีพื้น หลัง เสียงบรรยาย ภาพประกอบ และด้านอื่น ๆ ด้วยการสังเกต และสัมภาษณ์นักเรียนแล้ว สรุปผลทดลองใช้เพื่อนำมา ปรับปรุงแก้ไขนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้าน โปรแกรม ด้านสื่อ และ ด้านเนื้อหา ตรวจสอบก่อนนำไปทดลองกลุ่มเล็กต่อไป

1.4.2 ทำการทดลองกลุ่มเล็ก (Small group testing) โดยการนำมัลติมีเดียมา ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุศหว้าวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีสิ่งแวดล้อมและบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 วันที่ 27 พฤษภาคม 2552 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดย การจับฉลากจากกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับละ 3 คน ใช้คะแนน เฉลี่ยในภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ เพื่อดูความเหมาะสม และหาข้อบกพร่องจากมัลติมีเดีย ที่สร้างขึ้น แล้วผู้วิจัยจึงนำข้อบกพร่องเหล่านั้น ไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้ในการทดลองจริง กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

1.5 ขันประเมินและสรุป

ผู้วิจัยนำมัลติมีเดียที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการ นำเสนอ ด้านการออกแบบ มัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และด้านการจัดการ มัลติมีเดีย ประเมินคุณภาพมัลติมีเดีย เพื่อหาระดับความเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.5.1 ดร.เนตรชนก จันทร์สว่าง อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.5.2 ดร.ไพศาล วรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาการวิจัยและวัดผลทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร/การวัดและประเมินผล

1.5.3 อาจารย์รัชชัย สหพงษ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก ซึ่งส่วนที่ดีคือ สามารถ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ได้ แต่มี เนื้อหาบางส่วนในธนาคารข้อมูลที่ต้องเพิ่มเติมและปรับปรุงเพื่อความถูกต้อง ผู้วิจัยจึงได้ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับเนื้อหาตามคำชี้แนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำมัลติมีเดียต้นฉบับเพื่อนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยต่อไป

2. แบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

ผู้วิจัยสร้างแบบการประเมินคุณภาพมัลติมีเดีย ซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินองค์ประกอบของมัลติมีเดีย ที่ประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

2.1 ขั้นศึกษา

2.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ จากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาของ พิสุทธิ อารีราษฎร์ (2551 : 143-151) และจากหนังสือเทคโนโลยีทางการศึกษาของ สุมาลี ชัยเจริญ (2551 : 392)

2.1.2 ศึกษาการสร้างแบบวัดและแบบสอบถามจากหนังสือวัดผลทางการศึกษาของ สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 36-42) และหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 100-103)

2.2 ขั้นออกแบบ

โดยการกำหนดกรอบที่จะประเมิน โดยแบ่งประเด็นที่จะประเมินเป็น 4 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ดังนี้

2.2.1 ด้านเนื้อหา มัลติมีเดีย

2.2.2 ด้านกระบวนการนำเสนอ มัลติมีเดีย

2.2.3 ด้านการออกแบบมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

2.2.4 ด้านการจัดการมัลติมีเดีย

2.3 ขั้นพัฒนา

2.3.1 สร้างแบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยสร้างประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท คือ

เหมาะสมมากที่สุด	ระดับคะแนน	5
เหมาะสมมาก	ระดับคะแนน	4
เหมาะสมปานกลาง	ระดับคะแนน	3
เหมาะสมน้อย	ระดับคะแนน	2
เหมาะสมน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1

2.3.2 นำแบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและจำนวนภาษาที่ใช้ของแต่ละข้อคำถามพร้อมข้อเสนอแนะ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ภาษาที่ใช้ควรกระชับ และให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.3.3 นำแบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

2.4 ชั้นทดลองใช้

นำประเมินคุณภาพมัลติมีเดียไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติเทียบเท่ากับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.5 ชั้นประเมินและสรุป

2.5.1 นำแบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียมาตรวจให้คะแนนมาตรฐานให้คะแนน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha -Coefficients) ของ Cronbach ผลการประเมินคุณภาพค่าความเชื่อมั่น คือ 0.84 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.6 ดังนั้นแบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ สามารถใช้วัดได้

2.5.3 จัดพิมพ์แบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ชั้นวิเคราะห์

3.1.1 ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีการคิดวิเคราะห์ ข้อสอบจากหนังสือการวัดผลการศึกษาของ (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 73-155) และจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 50-63)

3.1.2 ศึกษารายละเอียด เนื้อหา ระบบย่อยอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.2 ชั้นออกแบบ

3.2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาแต่ละหน่วย ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อกำหนด การวัดและประเมินผลในเนื้อหาของแต่ละตอน

3.2.2 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยยึดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนดข้อสอบและกำหนดขั้นตอนในการวัดผล

3.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบพร้อมให้คำแนะนำ ผู้วิจัยได้ปรับตามแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 ชั้นพัฒนา

3.3.1 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่กำหนดไว้ในตาราง วิเคราะห์ข้อสอบ โดยสร้างเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (ต้องการใช้จริง 20 ข้อ)

3.3.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน คำนึงความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์กับเนื้อหา (IOC) ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับ ข้อ 1.5 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกันระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3.3 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของ แบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้สูตร IOC (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 120) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

3.4 ชั้นทดลองใช้

3.4.1 นำแบบทดสอบที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุศหล้าวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 วันที่ 22 พฤษภาคม 2552 ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาเรื่อง ระบบย่อยอาหาร ผ่านมาแล้ว จำนวน 30 คน

3.4.2 นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อถูก 1 คะแนน ข้อผิด ให้ 0 คะแนน หลังจากตรวจกระดาษ คำตอบและรวบรวมคะแนนของแต่ละคน

แล้วทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.57 ถึง 0.80 และ ค่าอำนาจจำแนก (B) ระหว่าง 0.30 ถึง 0.85 ไว้จำนวน 20 ข้อ

3.5 ชั้นประเมินและสรุปผล

3.5.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คัดเลือกไว้ในข้อ 3.4.2 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของ โลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2550 : 84) ซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.80

2.5.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มาจัดพิมพ์ ให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

4. แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ ใช้สอบผู้เรียนหลังจากได้รับการเรียนรู้จากมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ชั้นวิเคราะห์

4.1.1 ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีการคิดวิเคราะห์ ข้อสอบจากหนังสือการวัดผลการศึกษาของ (สมนึก ภัทธิษณี. 2544 : 73-155) และจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 50-63)

4.1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผลสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยสรุปวิธีการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ (สมนึก ภัทธิษณี. 2546 : 144-147)

- 1) วิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การพิจารณาหรือจำแนกว่า ชิ้นใด ส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใด สำคัญที่สุด หรือหาจุดเด่น จุดประสงค์สำคัญ สิ่งที่น่าสนใจ
- 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่าง คุณลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ว่าสองชิ้นส่วนใดสัมพันธ์กัน รวมถึงข้อสอบอุปมาอุปมัย

3) การวิเคราะห์หลักการ หมายถึงการให้พิจารณาจุดขึ้นส่วน หรือส่วนปลีกย่อยต่าง ๆ ว่าทำงานยึดเกาะกันได้ หรือคงสภาพเช่นนั้นได้ เพราะใช้หลักการใดเป็นแกนกลาง จึงถามโครงสร้างหลักหรือวิธีการที่ยึดถือประกอบด้วย

4.1.3 ศึกษารายละเอียด เนื้อหา ระบบย่อยอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

4.2 ชั้นออกแบบ

4.2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาแต่ละหน่วยให้ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อกำหนด การวัดและประเมินผลในเนื้อหาของแต่ละตอน

4.2.2 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยยึดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนด ข้อสอบและกำหนดขั้นตอนในการวัดผล

4.2.3 นำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ พร้อมให้คำแนะนำ ผู้วิจัยได้ปรับตามแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.3 ชั้นพัฒนา

4.3.1 สร้างแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ตามที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์ ข้อสอบ โดยสร้างเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ (ต้องการใช้จริง 10 ข้อ)

4.3.2 นำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ประเมินดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์กับเนื้อหา (IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้น ไม่สอดคล้องกันระหว่างข้อสอบกับ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.3.3 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของ แบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้สูตร IOC (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 120) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

4.4 ชั้นทดลองใช้

4.4.1 นำแบบทดสอบที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุศหล้าวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 วันที่ 22 พฤษภาคม 2552 ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาเรื่อง ระบบย่อยอาหาร ผ่านมาแล้ว จำนวน 30 คน

4.4.2 นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อถูก 1 คะแนน ข้อผิด ให้ 0 คะแนน หลังจากตรวจกระดาษ คำตอบและรวบรวมคะแนนของแต่ละคน แล้วทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ โดยหาค่าความยากง่าย และ ค่าอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.57 ถึง 0.73 และ ค่าอำนาจจำแนก (B) ระหว่าง 0.55 ถึง 0.80 ไว้จำนวน 10 ข้อ

4.5 ชั้นประเมินและสรุปผล

4.5.1 นำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ที่คัดเลือกไว้ในข้อ 4.4.2 มาหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของโลเวทท์ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2550 : 84) ซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

4.5.2 นำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์มาจัดพิมพ์ ให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

5. แบบประเมินความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

5.1 ชั้นวิเคราะห์

5.1.1 ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับ ความพึงพอใจ จากหนังสือวิจัยทางการศึกษา (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2543 : 15-16)

5.1.2 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร การสร้างแบบวัดและแบบสอบถามซึ่งเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่าจากหนังสือการวิจัยทางการศึกษา (ไพศาล วรคำ. 2552 : 193-255) และหนังสือวัดผลทางการศึกษา ของ สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 36-42)

5.2 ขั้นตอนแบบ

กำหนดกรอบที่จะวัด โดยแบ่งประเด็นที่จะประเมินเป็น 4 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ดังนี้

5.2.1 ความพึงพอใจในด้านเนื้อหา

5.2.2 ความพึงพอใจในด้านมัลติมีเดีย

5.2.3 ความพึงพอใจในด้านการออกแบบมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

5.2.4 ความพึงพอใจในด้านการจัดการมัลติมีเดีย

5.3 ขั้นพัฒนา

5.3.1 สร้างแบบวัดความพึงพอใจให้ครอบคลุมความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

5.3.2 นำแบบวัดความพึงพอใจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องและสำนวนภาษาที่ใช้ของแต่ละข้อคำถาม

5.3.3 นำแบบวัดความพึงพอใจมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.3.4 นำแบบวัดความพึงพอใจ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษาด้านการออกแบบ และด้านโปรแกรม ประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

สอดคล้อง มีคะแนนเป็น +1

ไม่แน่ใจ มีคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง มีคะแนนเป็น -1

5.3.5 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC (ไพศาล วรคำ. 2552 : 255) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความพึงพอใจแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

5.4 ขั้นการทดลองใช้

5.4.1 นำแบบวัดความพึงพอใจที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 วันที่ 27 พฤษภาคม 2552 โรงเรียนกุศหล้าวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีบริบทสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

5.5 ชั้นประเมินและสรุป

5.5.1 นำแบบวัดความพึงพอใจมาตรวจให้คะแนนแล้ววิเคราะห์หาค่าค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค พบว่า แบบวัดความพึงพอใจมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.87 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.6 ดังนั้นแบบแบบวัดความพึงพอใจสามารถใช้วัดได้ เพราะหาค่าถามแต่ละข้อวัดในสิ่งเดียวกัน

5.5.2 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อจำแนกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล วิเคราะห์ สาระการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบย่อยอาหาร กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาย่อย โดยละเอียด ศึกษาหลักการ วิธีการ ทฤษฎี และเทคนิควิธีสร้างมัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ การสร้างแบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดีย การสร้างแบบทดสอบ และแบบวัดความพึงพอใจจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ขั้นออกแบบ เป็นขั้นตอนการออกแบบเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ แบบประเมินคุณภาพ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ แบบประเมินความพึงพอใจ

1.3 ขั้นพัฒนา เป็นขั้นการสร้างเครื่องมือในการวิจัยและประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 ขั้นทดลองใช้ เป็นขั้นการนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายตามแบบแผนการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการทดลอง

1.5 ขั้นสรุปผลเป็นขั้นการนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ และสรุปผลการทดลองเขียนรายงานผลการวิจัย

2. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบเชิงทดลอง One-Group Pretest-Posttest Design (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 158) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มเป้าหมาย	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂

โดยที่ E หมายถึง กลุ่มเป้าหมาย
 T₁ หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลอง
 T₂ หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง
 X หมายถึง จัดการเรียนรู้โดยใช้มัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

3. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินวิจัยทดลองด้วยตนเอง โดยทดลองใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านคอนอุมรวัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 22 คน มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ
- 3.2 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ
- 3.3 จัดให้ผู้เรียนซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 22 คน ศึกษามัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น
- 3.4 ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้มัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น
- 3.5 ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น โดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 คน ต่อคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง แล้วเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ปัญหาและปฏิบัติตามภารกิจที่มอบหมาย ครั้งละ 1 ภารกิจ เรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปคำตอบลงในภารกิจที่ครูผู้สอนแจกให้ แล้วในตอนท้าย ชั่วโมงในการเรียนแต่ละครั้งจะมีการสรุปประเด็นที่ได้เรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน
- 3.6 หลังจากผู้เรียนเรียนรู้จากมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้นครบทุกสถานการณ์แล้ว ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อมัลติมีเดีย โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจ
- 3.7 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง ระบบย่อยอาหาร จำนวน 20 ข้อ
- 3.8 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ

4. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้โดยใช้ มัลติมีเดียตามแนวสตรักติวิสต์ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีกำหนดระยะเวลาในการทดลองและเก็บข้อมูล ทั้งนี้โดยรวมระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน และเวลาในการทำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปฏิทินระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัน/เดือน/ปี	การเก็บรวบรวมข้อมูล	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
1 มิถุนายน 2552	1	ทดสอบก่อนเรียน	1
4 มิถุนายน 2552	2	ความหมายของการย่อยอาหาร ความสำคัญของการย่อยอาหาร	2
9 มิถุนายน 2552	3	อวัยวะที่สำคัญในระบบย่อยอาหาร	2
11 มิถุนายน 2552	4	หน้าที่ของอวัยวะในระบบย่อยอาหาร	2
16 มิถุนายน 2552	5	การทำงานของอวัยวะในระบบย่อยอาหาร	2
18 และ 23 มิถุนายน 2552	6	วิธีการหรือแนวทางในการดูแลรักษาอวัยวะในระบบย่อยอาหาร	4
25 มิถุนายน 2552	7	ทดสอบหลังเรียน วัดความพึงพอใจ	1
29 มิถุนายน 2552	8	ทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์	1
รวม			15

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวมได้ มาวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพมัลติมีเดีย

ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดียตามคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ระดับความเหมาะสม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (พิสุทธิหา อารีราษฎร์. 2551 : 174)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	4.50 – 5.00	หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	3.50 – 4.49	หมายความว่า เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	2.50 – 3.49	หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.50 – 2.49	หมายความว่า เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 – 1.49	หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน ทั้ง 22 คน จากการสอนด้วยมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร มาคำนวณด้วยสถิติ t-test (Dependent) โดยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

H_0 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของผู้เรียนเรียน ไม่สูงกว่าก่อนเรียน

H_1 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้นำคะแนนการทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนทั้ง 22 คน จากการเรียนรู้ด้วย มัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องระบบย่อยอาหาร มาคำนวณด้วยสถิติ t-test (Dependent) โดยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

H_0 : คะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของผู้เรียนเรียน ไม่สูงกว่าก่อนเรียน

H_1 : คะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของผู้เรียนเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียน

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความพึงพอใจมัลติมีเดียตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องระบบย่อยอาหาร ที่ได้จากผู้เรียน มาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 174)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	4.50 – 5.00	หมายความว่า พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	3.50 – 4.49	หมายความว่า พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	2.50 – 3.49	หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.50 – 2.49	หมายความว่า พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 – 1.49	หมายความว่า พึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหา (IOC) ด้วยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (ไพศาล วรคำ. 2552 : 255 ; พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 120)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$ แทน	ผลรวมคะแนนความคิดของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าความยากง่าย (p) ตามสูตรสัดส่วนของผู้ตอบถูก (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 125) โดยใช้สูตรดังนี้

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากง่ายของข้อสอบ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่สอบทั้งหมด

2.3 การวิเคราะห์ข้อสอบแบบอิงเกณฑ์ทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีของเบรนนัน (Brennan) ตั้งแต่ 0.20 – 10.00 (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2550 : 84)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	N ₁	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	N ₂	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยวิธีของโลเวทท์ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2550 : 84)

$$r_{\infty} = 1 - \frac{k \sum x_i - \sum x_i^2}{(k-1) \sum (x_i - C)^2}$$

เมื่อ	r _∞	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	X _i	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2550 : 88) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{(n-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนรวม
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยไม่เป็นอิสระต่อกัน จึงใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2550 : 120)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	สถิติทดสอบที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างคู่คะแนนยกกำลังสอง